

JOSEP VIDAL MUNNÉ Barcelona 31-X-38
al Sr. Pere Domingo

Estimat amic: He llegit detingudament la vostra darrera carta, tota plena d'interès per les divagacions de filosofia política que conté. Solen estar equívocs que l'he meditat amb propòsit de guanyar comprensió, i he de confessar-vos que no estic prou convençut de la vostra tesi. És possible que l'ambient col·labori a la formació del vostre criteri, d'una manera més forta de la que suposem. És evident que no pot compensar-se la complexitat i vibració del meu medi amb la serenitat i placidesa del vostre. Altres factors d'equilibri més intims també poden donar a la vostra manera d'entendre la política, perspectives discutibles. De bell autòrit, permeteu-me que us digui que les vostres informacions sobre el desenvolupament la nostra crisi polític-social, no deuen estar massa precises ni massa fidedes. O bé, el record d'un clicle violent deforma la veritat. Un fa l'efecte que encara imagineu que vivim el desenrotll dels primers temps i així ha passat ja a l'història dels vells records. Patim, és cert, les conseqüències d'aquells errors, però la vida ciutadana es desenvolupa amb un to de garantia discret. I hem venut l'esforç i la bona voluntat dels governaments per a endegar les coses cap un camí d'ordre i convivència social acceptable. I així fa que precisament les vostres divagacions siguin completament allunyades de la que jo entenc veritable posició dels temps presentment intel·ligents. Jo admeto que els homes d'altres percepcions no troben els requisits fonamentats en fanatisme doctrinari d'esquerra o de

JOSEP VIDAL MUNNÉ
meu medi humana, els homes d'intel·ligència afimada, fins en les hores més calentes ni tenen por. I potser seria més just si deia, que precisament en aquests casos que passa al nostre poble, és quan els homes selectes, en tot els aspectes, de l'activitat social, deuen actuar amb més interès. Sitat per tal d'encarregar les masses perdudes en les vides laboratives, de la demagogia i la irresponsabilitat cap als camins de la civilització humana i de les actuacions constructives que puguen fer oblidar els errors i els estralls de les revolucions col·lectives. Pot-ho altrament, per mi, es perdria una gran dosi de valor moral. Jo me pregunto amb quina autoritat, el polític de convencions democràtiques que en aquestes hores dramàtiques adopta la posició d'intel·ligència, pot el dia de demà presentar-se davant les seves masses? És amb aquestes actuacions que hom fomenta l'indiferentisme polític i es deixa les mans lliures als demagogos que troben intactes les multituds primitives, sense el contrapès de les masses de bon sentit, que en el dolor de llurs desgràcies, no demanen més que pau, sense cap adreça d'ordre espiritual.

Jo crec que encara tenim virtualitat al principi de la Revolució per coses, dintre dels quals podem enquadrar-nos perfectament els postulats de la nostra democràcia, que jo subscric amb tot entusiasme. Ara que per arribar-hi cal actuar a tots, hores i en tots moments, si no volem trobar-nos amb una Patrim destruïda i arreu i un poble insensible a les seves veritables peticions dels homes de més forta intel·ligència.

deia, que sempre portem a una posició insegura de llibertat. Però aquesta rebu-
nència per les organitzacions totalitàries i demagògiques no pot justificar
nos entenen, la nostra terra de la insubornable circumstància. Un
la delimitació dels dos tipus de ciutadans que nos fan, i que concorre-
rien la massa a els homes de fins intel·ligència, de cosa discutible i dis-
fidel de determinar, vull acceptar-la per a fins de discussió. Doncs he,
admes aquesta diferenciació, no crec de fàcil justificar actituds indolito-
ries de la gent selecta en hores de profunda convulsió social. He vist el
des-ori que no he sentit mai idolatries, de manera que per he posat
quadrats ponderals de si en homes dirigits. Més aviat m'he sentit
directiu per concepcions doctrinàries i he perdut tota simpatia per aquells
directius que no els han interpretats com jo creia correcte. Per tant,
la ruta de les masses, marcada sempre per les interpretacions dels
homes selectes erigits en comandament, està allò que les intel·ligències,
fines hauran volgut, i difícilment podrà demanar-se a les multituds
dirigides, una actuació ponderada o de sentit, si els obligats a dirigir
los manobres del vaivell l'abandonen en hores de tempesta. Si als líders
directors de les masses més primitives i fàcils a reduir per utopies, els
califiquem de demagogos, quin adjectiu posarem als homes selectes que
comanden les masses una mica més cultes i per tant més conservadores,
i en les hores més difícils de la vida del poble, adopten la vostra tea-
ria, encara que sigui per un imperatiu de la consciència llur? Jo no m'
atreveixo a posar el califiquem, perquè estic cert que matricacions de por-
tadora podrien fer-lo vanyer considerablement. Però, una cosa en diu el meu
criteri de ciutadà anònim, i és que en les lluites per a una civilització

la meua amic Domingo, que correspondeu ben afussument a la vostra
carta ben interessant, permetent-me el luxe d'opinar en qüestions de
filosofia política, i així que mai, i ara me'n vaig, he sentit ve-
l'actuar en aquesta disciplina. Per això us demano benevolència al
judicar els meus comentaris a la vostra terra, doncs jo us demano
altre cosa a la organització social, que tranquil·litat i unitat per a
les meues activitats científiques, i altre tant per a conrear les meues
aficions a les vides belles i belles i als bons llibres.
Veig amb una mica de sorpresa que no me conreu prou he a judicar
per la companyia que feu Benet-Vidal, o és que jo he canviat en per temps.
Sembla que jo soc partidari, molt i molt, per les meues coses particulars, els
solucions catòliques, però en el cas dels fets, us heu ben assegurat
que mai veig creure en determinats de tragèdia i d'angoixa i desgràcia
no donaven el pit resultant. En Vidal, doncs, hauria vist amb tant d'olor
com qualsevol ferec raonable, com els interès que peren un poble el més
contemplar tranquil·lament com el vengut d'allavors ja aneu a
guanyar batallinament.

I prou de divagacions per avui. Pletoro les gràcies per
la feua que heu rebut, i que per una carta col·lectiva anava
ampliada, carta que quasi rebreu aquesta, reuso haurer llegit.

Amb una afectuosa abraça del vostre per sempre